

Komb-36/1931

AB-2-0462

Förslag
till

Skärsta-Lundås torrlägningsföretag

i Edebo socken och Stockholms län.
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1929 av

Nils Risberg
Statens Lantbruksingenjör.

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet	Registreringsnummer	Mantal	Ägares namn	Sökande	Ej sökande	Värde		Värde		Förbättr		Deltager i kostnaden				
						före		efter		rings		med pro cent	för torr läggningen med		för förrätt ningen med	
						företaget		företaget		värde			kr.	öre	kr.	öre
						kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	cent	kr.	öre	kr.	öre
Lundås	51	4	Lasse Holmström	1		8.061	90	14.441	80	6.379	90	55.80	4.785	54	318	11
Skärsta	164	5/32	Holmens Bruk & Fabriks A.B.	1		836	70	1.707	-	870	30	7.61	652	65	43	38
"			Larmfältt													
"	166	20/164	J. E. Ennoth	1		2.341	25	3.924	80	1.583	55	13.85	1.187	81	78	96
"	160	16/152	C. J. Eriksson			1.108	10	2.180	50	1.072	40	9.57	803	59	53	42
"	162	69/416	Johan Simus Pettersson	1		1.085	40	2.139	30	1.053	90	9.22	790	73	52	56
"	158	16/152	C. Jansson	1		844	20	1.318	50	474	30	4.15	355	91	23	66
			Summa			14.277	55	25.711	90	11.434	35	100.00	8.576	23	570	09

jämlikt 10 kap 61 § vattenlagen är
slutlig uppskattning utsett att äga
rum efter förslaget fullbordad
All deltagningsskyldighet är grundad på
värdet av den betnad, som vinnes genom avdela-
ningen uppkommande jordförbättring.

Lundås den 11 november 1929
Nils Ristberg
Statens Lantbrukssingenör
E. O. Hellgren Erik Andersson
Biträdande gode män.

Jämfört 10 kap 61 § vattenlagen är slutlig uppskattning utvakt att äga rum efter företags fullbordan
 All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den tillnad, som rimmes genom avdelningen uppkommande jordförbättring.

Lundås den 11 november 1929
 Nils Ristberg
 Statens Lantbruksskattningsskär
 E. O. Skellgren Erik Andersson
 Biträdande gode män.

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande utdikning av mark tillhörande Skärsta och Lundås i Edebo socken och Stockholms län, avgivet vid synförrättning enligt vattenlagen år 1929.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget 1 km. nord-nord-väst om Edebo kyrka. Inom området finnes en mindre vattensamling den s.k. Sipsjön. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som of odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 41,71 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Skebo åns vatten-system samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 12 april 1922 med n:o 57 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 16 november 1928 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som vattenavledning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Skärsta-Lundås torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företags utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarten upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har alla den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1.2 meter

över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre från avlopp belägen mark. För områdets avdikning föreslås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B samt från punkten B trenne sidoavlopp å kartan betecknade med B-C, B-D och B-E. Avloppen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har för huvudavloppet beräknats till 1.8 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinnningen beräknats till 125 sek.² pr. km.² och medelavrinnningen till 12.5 sek.² pr. km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bli 0.22 m/sek.³ och medelvattenmängden 0.022 m/sek.³

För huvudavloppet föreslås följande dimensioner.:

1. sträckan A-9+40 (770 meter)

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.90 meter i jordsektion 1.0 meter i berg

Sidolutning 1:1.5 " " 1:0.1 " "

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden kunna

avbördas vid ett vattendjup av 0.60 meter och medelvattenmängden vid ett vattendjup av 0.30 meter.

2. sträckan 9+40-B (100 meter)

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 1.0 meter

Sidolutning 1:1.5

För avloppet B-C föreslås följande dimensioner

1. sträckan B-14 (200 meter)

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 1.0 meter

Sidolutning 1:1.5

2. sträckan 14-18+50 (450 meter)

Bottenlutning 2.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter i jordsektion 0.60 meter i berg

Sidolutning 1:1.5 " 1:0.1 " "

För avloppet B-D föreslås följande dimensioner:

1. sträckan B-10 (100 meter)

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 1.0 meter

Sidolutning 1:1.5

2. sträckan 10-12 (200 meter)

Bottenlutning 2.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

3. sträckan 12-D (113 meter)

Bottenlutning 1.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För avloppet B-E föreslås följande dimensioner

1. sträckan 9-8 (100 meter)

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 1.0 meter

Sidolutning 1:1.5

2. sträckan 8-6+75 (125 meter)

Bottenlutning 4.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till

en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så

vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i före-

taget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna, samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får påbörjas efter den 15 januari 1930 och skall vara fullbordat senast innan den 1 november 1931. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse, vilken enligt beslut skall bestå av 3 ledamöter.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtonde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp.

Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 3 st. broar för ägovägar. Desamma skola ombyggas på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild förslagsritning utvisar.

Avloppet korsar allmänna vägen Häverösund-Hargs hamn.

Då bron för densamma ligger på berg kan genom omsorgsfull sprängning erforderligt avlopp vinnas utan att någon ändring med själva bron behöver verkställas.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta ar-

bete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som hittills haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningssplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningssplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tälas, och skall därest skada uppstår genom delägaros eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjūlpas. Rättas ej sådant förhållande skyndsamt, sedan den försumlige varder dūrom anmodad, må den, som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 13 kap. 16 § kalla två ojävige män att hålla besiktning och äger, sedan bristen blivit av dem vitsordad, att

på den försumliga bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nött avvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrläggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägovärdering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 1, av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1.2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvatten-

ytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1.2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrlägningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställts.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstegradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinnes

någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnas införd i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägöfigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Efteruppskattning.

Genom det upprättade förslaget anse synemännen

att någon landvinning av värde ej uppkommer. Skulle mot förmodan detta inträffa varden slutlig uppskattning utsatt att efterty i 78 § 10 kap. Vattenlagen säga förrättas efter företagets fullbordan.

Bättnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företagets utförande omfattar en areal av sammanlagt 29,85 hektar.

Dess blivande värde utgör	25.711,90 kr.
" nuvarande " "	<u>14.277,55 "</u>
Förbättringsvärde sålunda	11.434,35 "

Av förbättringsvärdet kommer 10.261,95 kronor på mark tillhörande sökandena eller dem, som äro att anse som sökande, sålunda mer än 50 % av hela förbättringsvärdet.

Vattendomstolsavgift.

Enligt 11 kap. 85 § vattenlagen skall till Konungens Befallningshavande orläggas en avgift av en krona för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaden för vattendomstolarnas organisation och verksamhet.

Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 11.434,25 kronor skall till Konungens Befallningshavande orläggas ett belopp av 11.43 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas Kinstyrelsen.

Ersättningar.

Jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande skall ersättning för mark tom åtgår för avloppens utvidgning eller för jorduplag utgå, varför särskild längd här för uppräktats.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bottkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygds vattendomstol inom fem år räknat från ut-

gången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av ökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydighet, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Fiske.

Beträffande fisket i Sipsjön har vid sammanträdet meddelats att detta saknar all betydelse. Fiskeintendenten i Östra Distriktet har jämväl intygat att något fiske av betydighet ej kan finnas och att sådant ej kan åstadkommas med mindre nuvarande vattenståndet i sjön höjes. Någon ersättning för minskad tillgång till fisk eller för intrång å fiskets utövande föreslås ej.

Yttrande från Kungl. Kammarkollegium.

Jämlikt vattenlagen 10 kap. 42 § har Ärendet anmälts till Kungl. Kammarkollegium. Detsamma har i avgivet yttrande meddelat att kollegiet icke funnit nödigt att för nuvarande föra talan för bevakande av det allmännas rätt och intressen i saken.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilägs detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handlingar. Företaget har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. Deltagnings-skyldigheten är grundad på värdet av den bättnad som vinnas genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den bättnaden, hans mark därigenom be-redes. Då någon framställning att få erlägga bidrag till kost-naden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synkostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enhanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av synoförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för

kontrollering av detsamma finnas två fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De-ras lägen i plan samt deras höjder över antaget horison-talplan äro å såväl plan- som profilritningen angivna. De skola nog bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsätligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 19 kap. 14 §.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol, adr. Stockholm. För talans bevarande skall saksägare inom sex-tio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skallen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då företaget avser sjösänkning skall synemän-nens utlåtande underställas vattendomstolens prövning.

Lundås den 11 november 1929.

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör

E.O. Hellgren

Erik Andersson

Godk. 2/9 31

DIARIE Nr 18278
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
4 SEP. 1931

B e v i s

234/31

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 30 december 1930.

Företagets namn Skärsta-Lundås torrlägningsföretag i Edebo socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 12 juni 1931.

Lån från Statens avdikningslånefond 5.260.- kronor

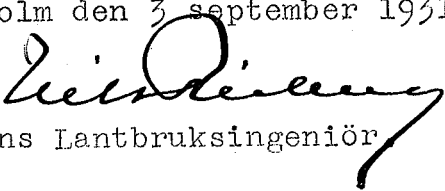
Statsbidrag från Statens avdikningsanslag 4.020.- "

Styrelsens ordförande Agronom Lasse Holmström, Lundås, Häverösund

Avsyningen verkställdes av assistenten B. Almgren den 8 och 9 december 1930.

Företaget befanns därvid vara i sin helhet utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 3 september 1931

Statens Lantbruksingeniör

